2024/920

2024.3.22.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/920 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2023. december 13.)

az (EU) 2017/2402 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a teljesítménytől függő kiváltó eseményeket és az említett kiváltó események kalibrálásának kritériumait meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az értékpapírosítás általános keretrendszerének meghatározásáról, az egyszerű, átlátható és egységesített értékpapírosítás egyedi keretrendszerének létrehozásáról, valamint a 2009/65/EK, a 2009/138/EK és a 2011/61/EU irányelv és az 1060/2009/EK és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2402 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 26c. cikke (5) bekezdésének hatodik albekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének a) pontjában említett visszatekintő kiváltó események alkalmazása céljából meg kell határozni azt a kiindulópontot, amelytől kezdve a nemteljesítő kitettségek halmozott összegének növekedését vagy a halmozott veszteségek növekedését mérni kell. Általános szabályként az ügylet lezárásának napját kell a számítás kiindulópontjának tekinteni. Előfordulhatnak azonban olyan esetek, amikor az ügylet lezárásának napját nem lehet kiindulópontként figyelembe venni, többek között akkor, ha az ügylet részét képezi a lezárásának napját követő feltöltési időszak vagy az értékpapírosított portfólió létrehozására szolgáló előre meghatározott időszak. Ezekre az esetekre ezért egyedi szabályokat kell megállapítani.

(2) Egy ügyletrészsorozat felső veszteségviselési határa (D) az a pont, amelynél a szóban forgó ügyletrészsorozat tőkeösszege az alapul szolgáló halmazban bekövetkezett veszteségek miatt teljes mértékben erodálódik. Következésképpen, amikor a fedezett ügyletrészsorozat veszteségviselővé válik, a veszteségviselési felső határ megfelelően csökken. Biztosítani kell, hogy a hitelminőség-javítást nyújtó ügyletrészsorozatok törlesztésére ne kerüljön sor már azt megelőzően, hogy az ügylet végén jelentős veszteségek merülnének fel, ezért az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontjában említett további visszatekintő kiváltó eseményt a legelőrébb sorolt fedezett ügyletrészsorozat felső veszteségviselési határának csökkenéséhez kell kapcsolni, ezáltal a legelőrébb sorolt fedezett ügyletrészsorozat az ügylet teljes időtartama alatt garantálja a hitelminőség-javítást az értékpapírosítást kezdeményező által megtartott előrébb sorolt ügyletrészsorozatokhoz viszonyítva. Ugyanezen okból az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének c) pontja szerinti előre tekintő kiváltó eseménynek kell tekinteni, ha az alapul szolgáló kitettségek halmazának várható teljesítménye csökken az értékpapírosítás koncentrációs kockázatának idővel bekövetkező növekedése miatt, vagy azért, mert – olyan ügyletek esetében, amelyeknél a koncentrációs kockázatnak kisebb a jelentősége – az alapul szolgáló kitettségek szóban forgó halmazának átlagos hitelminősége idővel romlik.

(3) Amennyiben az alapul szolgáló kitettségek halmaza erősen koncentrált, ez növeli az értékpapírosítás során bekövetkező jelentős veszteségek kockázatát. Mivel koncentrációs kockázat gyakrabban merülhet fel az alapul szolgáló kitettségek olyan halmazában, amelynek kisebb a granularitása, meg kell határozni az alapul szolgáló kitettségek halmazának minimális granularitására vonatkozó – a halmazban lévő kitettségek tényleges számával kifejezett – küszöbértéket. Abban az esetben, ha kisebb a koncentrációs kockázat, az előre tekintő kiváltó eseményt az alapul szolgáló portfólió átlagos hitelminőségéhez kell kapcsolni. Ahhoz, hogy ezt a kiváltó eseményt meg lehessen határozni, az alapul szolgáló portfólió hitelminőségét az értékpapírosítás kezdeményezésének időpontjától mérni kell.

([1]) HL L 347., 2017.12.28., 35. o.

(4) mivel az eszközök mérlegen tartásával járó értékpapírosítás alapjául szolgáló portfóliók és struktúrák típusainak sokfélesége miatt nem lehet olyan egységes kalibrálási megoldást biztosítani, amely valamennyi ügylethez megfelelő lenne, meg kell határozni az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti, teljesítménytől függő kiváltó események küszöbértékeinek megállapítására szolgáló kritériumokat. Annak érdekében, hogy ne merüljön fel jelentős kockázat amiatt, hogy a hitelminőség-javítást biztosító ügyletrészsorozatokat olyan mértékben törlesztik, hogy nem áll rendelkezésre elegendő fedezet az ügylet végén bekövetkező jelentős veszteségek fedezésére, ezeket a kritériumokat prudens módon kell meghatározni. E célból az értékpapírosításban részt vevő feleknek olyan forgatókönyv keretében kell tesztelniük a visszatekintő kiváltó események hatékonyságát, amelyben a veszteségek túlnyomórészt a futamidő végén jelentkeznek (farnehéz veszteségeloszlási forgatókönyv), figyelembe véve az ügylet lezárásának napján az ügylet teljes futamidejére várt veszteséget.

(5) Annak érdekében, hogy a már megkötött ügyleteket ne érintse hátrányosan a teljesítménytől függő kiváltó események és kalibrálási kritériumaik meghatározása, az eszközök mérlegen tartásával járó, folyamatban levő STS értékpapírosításokra vonatkozóan átmeneti rendelkezéseket kell előírni.

(6) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeteken alapul.

(7) Az Európai Bankhatóság nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetekről, elemezte az ezzel összefüggésben felmerülő lehetséges költségeket és hasznot, és kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) 37. cikke alapján létrehozott Banki Érdekképviseleti Csoport tanácsát,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „legelőrébb sorolt fedezett ügyletrészsorozat”: az értékpapírosításban a veszteségmegosztás szempontjából a legkevésbé alárendelt ügyletrészsorozat, amely a hitelkockázati fedezeti megállapodás keretében elismert hitelkockázati fedezetben részesül;

2. „hitelkockázati portfóliószegmens”: az alapul szolgáló portfólió egy szegmense, amelyhez a 4. cikk (5) bekezdésével összhangban az adott portfólióból származó kitettségeket hozzárendelik, és amelyhez a hitelkockázatra vonatkozó kritériumok alapján meghatározott, bizonyos fokú hitelkockázat kapcsolódik, és az egymást kölcsönösen kizáró szegmensek egy másik szegmenshez képest nagyobb vagy kisebb hitelkockázatot jelentenek;

3. „farnehéz veszteségeloszlási forgatókönyv”: olyan forgatókönyv, amely szerint az ügylet lezárásának napján a teljes futamidőre várt veszteség abszolút összegének kétharmada a várható futamidő utolsó harmadára esik.

2. cikk

Az alapul szolgáló portfólió fennálló összegének meghatározása az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének a) pontja szerinti visszatekintő kiváltó események tekintetében

(1) Az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének a) pontja szerinti visszatekintő kiváltó események alkalmazása céljából – kivéve a (2) és (3) bekezdésben említett eseteket – az alapul szolgáló portfólió fennálló összege az ügylet lezárásának napján fennálló összeg.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

(2) Amennyiben az értékpapírosítás feltöltési időszakot is magában foglal, az alapul szolgáló portfólió fennálló összege a következők közül az alacsonyabb:

a) az ügylet lezárásának napján fennálló összeg;

b) a feltöltési időszak végén fennálló összeg.

(3) Amennyiben az értékpapírosítás magában foglal egy, az értékpapírosított kitettségek portfóliójának létrehozására szolgáló előre meghatározott időszakot, amely az ügylet lezárásának napján kezdődik, és amennyiben a hitelkockázati fedezeti megállapodás az ügylet lezárásának napjától alkalmazandó, az alapul szolgáló portfólió fennálló összege a következő:

a) az előre meghatározott portfólió-létrehozási időszak alatt: az értékpapírosított kitettségek hitelkockázati fedezeti megállapodásban engedélyezett maximális összege az előre meghatározott időszak végén;

b) az előre meghatározott portfólió-létrehozási időszak végét követően: a szóban forgó előre meghatározott időszak végén fennálló összeg.

(4) Az (1)–(3) bekezdés alkalmazásában a hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei a nemteljesítő kitettségek halmozott összegének növekedését vagy a halmozott veszteségek növekedését az ügylet lezárásának napjától kezdődően számítják.

3. cikk

Az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontja szerinti további visszatekintő kiváltó esemény alkalmazásának meghatározása

(1) A hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei küszöbértéket határoznak meg a legelőrébb sorolt fedezett ügyletrészsorozat 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) 256. cikke (2) bekezdése szerint kiszámított felső veszteségviselési határának az ügylet lezárásának napjától vagy, ha az értékpapírosítás magában foglal egy, az értékpapírosított kitettségek portfóliójának létrehozására szolgáló előre meghatározott időszakot, ezen időszak végétől bekövetkezett százalékos csökkenésére vonatkozóan.

(2) Az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontja szerinti további visszatekintő kiváltó esemény akkor következik be, ha az ügylet lezárásának napját követően bármikor a felső veszteség-viselési határ csökkenése meghaladja az e cikk (1) bekezdésével összhangban meghatározott küszöbértéket.

4. cikk

Az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének c) pontja szerinti előre tekintő kiváltó esemény alkalmazásának meghatározása

(1) Az előre tekintő kiváltó esemény fennállását e cikk (2) vagy (4) bekezdésével összhangban kell megállapítani, az ügylet lezárásának napján a halmazban lévő kitettségeknek az 575/2013/EU rendelet 259. cikke (4) bekezdése szerint kiszámított tényleges számától („N”) függően.

(2) Amennyiben N értéke 100-nál kisebb, a hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei meghatároznak egy küszöbértéket az egyedi kötelezettekkel szembeni legnagyobb értékpapírosított kitettségek (3) bekezdés szerint kiszámított számára vonatkozóan.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

Előre tekintő kiváltó esemény akkor következik be, ha az egyedi kötelezettekkel szembeni legnagyobb értékpapírosított kitettségeknek a (3) bekezdéssel összhangban kiszámított száma bármely időpontban az első albekezdés szerint meghatározott küszöbérték alá csökken.

(3) Az egyedi kötelezettekkel szembeni legnagyobb értékpapírosított kitettségek (2) bekezdés szerinti számának meghatározásához az értékpapírosítás részes felei a következőket hajtják végre a következő sorrendben:

a) összevonják az ugyanazon kötelezettel szembeni többszörös kitettségeket, és azokat egy kitettségként kezelik;

b) az egyedi kötelezettekkel szembeni összevont kitettségeket – fennálló összegük alapján – csökkenő sorrendbe rendezik;

c) az egyedi kötelezettekkel szembeni összevont kitettségek fennálló összegeit – a legnagyobb kitettséggel kezdve és csökkenő sorrendben haladva – összeadják;

d) a c) pont szerinti összeadást addig kell folytatni, amíg a következő kitettség hozzáadása azt eredményezné, hogy a kapott összeg magasabb, mint a legelőrébb sorolt fedezett ügyletrészsorozat és az annak alárendelt ügyletrészsorozatok fennálló összegeinek összege.

(4) Amennyiben N egyenlő 100-zal vagy annál nagyobb, a hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei meghatároznak egy küszöbértéket a magasabb hitelkockázatú portfóliószegmensek (8) bekezdés szerint meghatározott fennálló összegének és az összes értékpapírosított kitettség teljes fennálló összegének a hányadosaként kifejezett aránynak („magasabb hitelkockázatú portfóliószegmensek aránya”) az ügylet lezárásának napja óta bekövetkezett növekedésére vonatkozóan.

Az előre tekintő kiváltó esemény az első albekezdéssel összhangban meghatározott küszöbérték túllépése esetén következik be.

(5) A hitelkockázati fedezeti megállapodás részes feleinek az ügyleti dokumentációban egyértelműen meg kell határozniuk a kitettségek portfóliószegmensekhez való hozzárendelésének kritériumait.

Az első albekezdés alkalmazásában a hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei a hitelkockázati fedezeti megállapodásban a következők alapján határozzák meg az egyes hitelkockázati portfóliószegmenseket:

a) az 575/2013/EU rendelet 170. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kategóriák szerint, amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező az említett rendelet harmadik része II. címének 3. fejezetével összhangban az IRB-módszert alkalmazza a vállalatokkal – kivéve a b) pontban említett speciális hitelezési kitettségeket –, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni értékpapírosított kitettségek hitelkockázatára vonatkozó szavatolótőke-követelmények meghatározásához;

b) az 575/2013/EU rendelet 170. cikkének (2) bekezdésében említett kategóriák szerint, amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező az említett rendelet harmadik része II. címének 3. fejezetével összhangban az IRB-módszert alkalmazza az olyan értékpapírosított kitettségek hitelkockázatára vonatkozó szavatolótőke-követelmények meghatározásához, amelyeket speciális hitelezési kitettségként kezelnek, és amelyekre az említett rendelet 153. cikkének (5) bekezdésében meghatározott módszerek alkalmazandók;

c) az 575/2013/EU rendelet 170. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett kategóriák vagy halmazok (poolok) szerint, amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező az említett rendelet harmadik része II. címének 3. fejezetével összhangban az IRB-módszert alkalmazza a lakossággal szembeni kitettségként kezelt értékpapírosított kitettségek hitelkockázatára vonatkozó szavatolótőke-követelmények meghatározásához;

d) minden más esetben az értékpapírosítást kezdeményező által a pénzügyi kimutatásaiban alkalmazott hatályos számviteli szabályozás szerint.

(6) A hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei a következő kitettségeket az (5) bekezdés szerint meghatározott hitelkockázati portfóliószegmensek közül a magasabb hitelkockázatot jelentő portfóliószegmenshez rendelik hozzá:

a) az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének (1) bekezdése szerinti valamennyi nemteljesítő kitettség;

b) a kedvezőtlen hiteltörténetű adósokkal szembeni valamennyi kitettség;

c) az a) és b) pontban említettektől eltérő minden egyéb olyan kitettség, amely a hitelkockázati fedezeti megállapodás szerint magasabb hitelkockázatot jelent.

A hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei az első albekezdésben említett hozzárendelés során nem veszik figyelembe azokat a kitettségeket, amelyek hitelkockázati fedezeti megállapodás hatálya alá tartozó hitelkockázati esemény által érintettek, és amelyek esetében időközi vagy végső hitelkockázati fedezeti kifizetésre került sor, amelynek következtében csökkent a fedezett ügyletrészsorozat és az annak alárendelt egyéb ügyletrészsorozatok teljes összege.

(7) Amennyiben az értékpapírosított kitettségek az (5) bekezdés a)–d) pontjában említett kitettségcsoportok közül többhöz is hozzárendelhetők, a hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei a kitettségeket a magasabb hitelkockázatot jelentő portfóliószegmenshez rendelik hozzá az (5) bekezdés szerint meghatározott minden egyes csoport vonatkozásában.

(8) A (4) bekezdés alkalmazásában a magasabb hitelkockázatot jelentő portfóliószegmensek fennálló összege a (6) és (7) bekezdés szerint a portfóliószegmensekhez hozzárendelt valamennyi értékpapírosított kitettség fennálló összegeinek összege.

5. cikk

Az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti kiváltó eseményekre vonatkozó küszöbértékek szintjének meghatározásával kapcsolatos kritériumok

A hitelkockázati fedezeti megállapodás részes felei az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti, teljesítménytől függő kiváltó eseményekre vonatkozó küszöbértékeket olyan szinten határozzák meg, hogy az biztosítsa a következő kritériumok mindegyikének teljesülését:

a) a kiváltó eseményeket azelőtt aktiválják, mielőtt a hitelkockázati fedezetet biztosító ügyletrészsorozatok törlesztése olyan mértékűvé válna, hogy azokból már nem fedezhetők az ügylet futamidejének utolsó szakaszában felmerülő jelentős veszteségek;

b) a visszatekintő kiváltó eseményekkel kapcsolatban e kiváltó események hatékonyságát egy farnehéz veszteségeloszlási forgatókönyv keretében tesztelték;

c) amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címének 5. fejezetét alkalmazza az értékpapírosítás tárgyát képező kitettségéhez kapcsolódó szavatolótőke-követelmények meghatározására, mind a teljes élettartam alatti várható veszteség kiszámítása, mind a farnehéz veszteségeloszlási forgatókönyv alapján meghatározandó feltételezések összhangban vannak az említett rendelet 245. cikke szerinti jelentős és arányos kockázatátruházás értékeléséhez használt feltételezésekkel.

6. cikk

Eszközök mérlegen tartásával járó, fennálló STS értékpapírosítások veszteségviselési rangsortól eltérő kifizetési sorrenddel

Az (EU) 2017/2402 rendelet 26c. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti, eszközök mérlegen tartásával járó olyan STS értékpapírosítások esetében, amelyeknél a veszteségviselési rangsortól eltérő kifizetési sorrendet és teljesítménytől függő kiváltó eseményeket határoznak meg, valamint amelyekről az említett rendelet 27. cikkének (1) bekezdésével összhangban 2024. április 11. előtt értesítették az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot, az értékpapírosítást kezdeményezők és a különleges célú gazdasági egységek akkor is tovább használhatják az „STS” vagy az „egyszerű, átlátható és egységesített” megjelölést, vagy közvetve vagy közvetlenül ezekre utaló egyéb megjelölést, ha nem teljesítik az e rendelet 1–5. cikkében meghatározott követelményeket, feltéve, hogy a szóban forgó értékpapírosítások megfelelnek az említett rendelet 18. cikkének.

7. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2023. december 13-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN